

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/51/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817203885
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5817203885.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstríka a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej V. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/XX, B., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou Mgr. N. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/XX, B., o zaplatenie 4.683,39 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č. k. 11Csp/87/2017-308 zo dňa 11. septembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o trovách konania, potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti, odvolaním nenapadnutej, ponechal rozsudok nedotknutý.

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom súd vo výroku I rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 210,32 eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 16.06.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku II žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Vo výroku III žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 52 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 369 ods. 1, 3 a ust. § 497 Obchodného zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná iba čiastočne. Vykonaným dokazovaním zistil, že strany sporu dňa 09.05.2012 uzatvorili úverovú zmluvu, ktorú následne podrobil kontrole a zistil, že v nej absentujú náležitosti, ktoré spôsobujú, že zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. V zmluve podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy absentuje rozčlenenie splátky úveru na splátku istiny, úrokov a poplatkov. Mal za to, že až s účinnosťou od 01.05.2018, kedy bol novelizovaný zákon č. 129/2010 Z. z. sa nevyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere uvádzala rozpis jednotlivých zložiek splátok dlhu. Zmluva neobsahovala ďalšiu zákonom stanovenú náležitosť a to termín konečnej splatnosti úveru. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, ktorý vo vzťahu k tejto náležitosti poukazoval na ods. 5 bod 5.3 zmluvy, nakoľko vymedzenie „do 120 mesiacov od 09.05.2012,“ nepovažoval za určiteľný a určitý dátum. Považoval za potrebné, aby v zmluve bol uvedený ako termín konečnej splatnosti konkrétny dátum (deň, mesiac a rok). Iná formulácia, ktorá si vyžaduje, aby spotrebiteľ tento termín odvodzoval z určitého slovného opisu, nespĺňa požiadavku uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru. Mal preukázané, že žalovaná z poskytnutej sumy úveru 6.800,- eur zaplatila spolu 6.589,68 eur. Vzhľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru jej preto uložil, aby žalobcovi doplatila zvyšok úveru 210,32 eur spolu s úrokom z omeškania, počnúc dňom nasledujúcim po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobcom. O trovách konania rozhodol s poukazom na čiastočný úspech žalovanej v konaní, ktorej ale žiadne trovy nevznikli.

2) Proti tomuto rozsudku, v rozsahu zamietnutej časti, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a priznal mu náhradu trov konania. Rozhodnutie v napadnutej časti považoval za nesprávne. K náležitosti zmluvy - termínu konečnej splatnosti uviedol, že termín konečnej splatnosti a doba trvania zmluvy sú jednoznačne stanovené v bode 5.3 zmluvy, podľa ktorého „Klient sa zaväzuje, že celý úver s príslušenstvom bude uhradený do 120 mesiacov odo dňa podpisu úverovej zmluvy (podpísaná dňa 09.05.2012), pričom banka vykoná poslednú splátku vo výške zostatku úveru s príslušenstvom v deň uvedený v bode 5.2 posledného mesiaca tejto lehoty“ (podľa zmluvy v 11. deň kalendárneho mesiaca). Mal za to, že vychádzajúc z ust. § 122 ods. 2 OZ a bodu 5.3 zmluvy možno presne určiť termín konečnej splatnosti. K tvrdeniu súdu, že v zmluve chýba náležitosť - rozčlenenie splátok úveru na jednotlivé zložky dlhu uviedol, že znenie zákona v rozhodnom čase ju nevyžadovalo ako obligatórnu náležitosť. V tejto súvislosti poukázal okrem iného na výklad právnej úpravy a ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, vo vzťahu ku ktorej odklon súdu prvej inštancie v tejto otázke neobstojí. Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v zmluve v bodoch 5.1 a 5.2. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Banka poskytuje spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá obsahuje aj rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru.

3) K odvolaniu žalobcu doručila vyjadrenie žalovaná v zastúpení splnomocnenej zástupkyne, ktorá sa nestotožnila so závermi žalobcu uvedenými v odvolaní. Žalobca v ňom uviedol len rozhodnutia, ktoré sa mu hodili. Požiadavka členenia splátok istiny, úrokov a poplatkov bola podporená konštantnou judikatúrou slovenských súdov, ktoré boli povinné vykladať zákon eurokonformne, nie len od momentu vynesenia rozsudku C-42/15, ale odo dňa prijatia smernice. Poukázala na logický a jazykový výklad zákona a dospela k názoru, že do 30.04.2018 sa vyžadovalo v zmluvách o spotrebiteľských úveroch členenie splátky na splátky istiny, úrokov a ostatných poplatkov. Žalobca nepreukázal, že mala mať vedomosť o dobe trvania zmluvy a jej konečnej splatnosti. Žalobcovi nič nebránilo uviesť presný dátum. Na základe uvedeného považovala úver za bezúročný a bez poplatkov, pretože žalobca hrubým spôsobom využil svoje postavenie vo svoj prospech a obišiel zákon, čo dokazujú aj výpisy z účtu.

4) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Vo výroku I., ktorým rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 210,32 eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 16.06.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, odvolaním nenapadnutým, ponechal rozsudok nedotknutý.

5) V predmetnej veci mal súd prvej inštancie preukázané, že strany konania dňa 09.05.2012 uzatvorili úverovú zmluvu, ktorú vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov a to z dôvodu, že neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy.

6) Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že predmetná zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou má povahu spotrebiteľskej zmluvy a právny vzťah účastníkov zmluvy sa spravuje zákonom č. 129/2010 Z. z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti uvedené v ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré regulujú formálnu aj obsahovú stránku zmluvy a vzhľadom na zvýšený záujem na ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, je nedodržanie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sankcionované ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z. z.

7) Jednou z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy bol v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase jej uzatvorenia aj údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Tento údaj nemožno odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzatvorenia zmluvy a počtu splátok, ale spotrebiteľ musí už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy, ktorým dňom dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (bližšie napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/465/2015 zo dňa 29.01.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/1546/2014 zo dňa 22.10.2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/47/2019 zo dňa 07.10.2019).

Odvolačný súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva uvedenú obligatórnu náležitosť neobsahovala. Na uvedenom právnom závere nič nemení ani tvrdenie žalobcu, produkované v podanom odvolaní, keď ohľadom doby trvania úveru a termínu konečnej splatnosti úveru poukazyval na bod 5.3 zmluvy.

8) Odvolačný súd následne zmluvu podrobil prieskumu s ohľadom na to, či táto obsahuje náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. Odvolačný súd sa nemohol stotožniť s výkladom predmetného ustanovenia tak, ako ho naznačil súd prvej inštancie a to, že toto ustanovenie vyžaduje, aby v splátke mala byť oddelene uvedená výška splátky istiny, výška splátky úroku a výška splátky poplatkov, ktorú náležitosť podľa jeho názoru zmluva neobsahovala.

9) Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť; jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je síce nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia, avšak v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom.

10) Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne vyjadreného v dôvodovej správe k zákonu č. 129/2010 Z. z. bolo prebrať do právneho poriadku Slovenskej republiky Smernicu 2008/48/ES. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h), písm. i) Smernice 2008/48/ES zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadné poradia, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru pre účely splatenia a v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Z obsahu dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. nemožno vyvodiť, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici 2008/48/ES, pričom účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe vo vzťahu k § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES.

11) Vychádzajúc z účelu a zmyslu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. odvolačný súd dospel k záveru, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky, nakoľko pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne interpretovať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

12) Odvolačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyššie uvedené interpretačné prístupy a právne závery sa vzťahujú na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia, pričom zákonom č. 279/2017 Z. z. zo dňa 12.10.2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (medziiným) ust. § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 01.05.2018 slová "a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" nahrádzajú slovami "frekvenciu splátok", čím sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom, ktorý síce nemôže nahradiť absenciu výslovného znenia zákona avšak vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac výkladové metódy ním uznané, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou (rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/04 zo dňa 04.07.2006, rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-456/98, zo dňa 13.07.2000, uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 11.10.2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016).

13) Z uvedeného preto vyplýva, že v zmluvách dojednaných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky) a pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy "výška", alebo "počet" či "termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", je nutné a možné za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Eurokonformná interpretácia ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje teda dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky, nakoľko účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej - ktorej anuitnej splátke (ktorej výška je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby, čo napokon vyplýva aj z ust. § 9 ods. 3, 5 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorých túto informáciu môže získať kedykoľvek v priebehu trvania zmluvy, bezplatne.

14) Odvolacím súdom zvolená eurokonformná interpretácia ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v plnej miere korešponduje s aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. apríla 2018, sp. zn. 4 Cdo 211/2017) ako najvyššej súdnej autority, ktorá plní nezastupiteľnú funkciu pri usmerňovaní (regulovaní) aplikačnej praxe súdov a odstraňovaní rôzneho výkladu zákonných ustanovení (a je aj v súlade s čl. 2 ods. 2 CSP).

15) Aj napriek vyššie konštatovanému, absencia údaju o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. je sama o sebe dôvodom posudzovania zmluvného vzťahu uzatvoreného medzi sporovými stranami za bezúročný a bezpoplatkový v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., a preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu ku konštatovanej absencii tejto náležitosti v predmetnej zmluve, ako vecne správne potvrdil.

16) O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá bola úspešná v odvolacom konaní, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

17) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).